

របាយការណ៍ព័ត៌មានអំពីវ៉ាក់សាំង

វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺរលាកសួត៖ អ្វីដែលអ្នកត្រូវដឹង

Many vaccine information statements are available in Khmer and other languages. See www.immunize.org/vis

របាយការណ៍ព័ត៌មានអំពីវ៉ាក់សាំងជាច្រើនមានជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងៗទៀត។ សូមមើល www.immunize.org/vis

1. ហេតុអ្វីត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំង?

វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺរលាកសួតអាចបង្ការ ជំងឺសួត។

ជំងឺរលាកសួត សំដៅលើជំងឺណាមួយដែលបង្កឡើងដោយបាក់តេរី pneumococcal។ បាក់តេរីទាំងនេះអាចបង្កជំងឺជាច្រើនប្រភេទមាន៖

- ការហើមសួត (ជំងឺរលាកសួត)
- ការឆ្លងមេរោគត្រចៀក
- ការឆ្លងមេរោគប្រហោងឆ្អឹងច្រមុះ
- ជំងឺរលាកស្រោមខួរក្បាល (ការឆ្លងមេរោគលើជាលិកាជុំវិញខួរក្បាល និងឆ្អឹងខ្នង)
- បាក់តេរីក្នុងឈាម (ការឆ្លងមេរោគតាមសរសៃឈាម)

នរណាក៏អាចកើតជំងឺសួតបានដែរ ប៉ុន្តែកុមារតូចៗ មនុស្សចាស់ និងមនុស្សដែលមានកត្តាហានិភ័យមួយចំនួន មានហានិភ័យខ្ពស់បំផុត។

ការឆ្លងមេរោគជំងឺរលាកសួតភាគច្រើនគឺស្រាល។ ប៉ុន្តែអ្នកខ្លះអាចបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហារយៈពេលវែង ដូចជាការខូចខាតខួរក្បាល ឬការបាត់បង់ការស្លាប់ញ្ចាញជាដើម។ ជំងឺរលាកស្រោមខួរក្បាល មេរោគបាក់តេរីចូលក្នុងសរសៃឈាម និងជំងឺហើមសួតដែលបង្កឡើងដោយជំងឺសួតអាចនាំឱ្យស្លាប់។

2. វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺរលាកសួត

វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺរលាកសួតជួយការពារប្រឆាំងបាក់តេរីដែលបង្កជំងឺសួត។ មានវ៉ាក់សាំងការពារជំងឺរលាកសួត (PCVs) ជាច្រើនប្រភេទ។ PCV ជាក់លាក់និងចំនួនដូសដែលត្រូវបានណែនាំគឺផ្អែកលើអាយុ ប្រវត្តិនៃការចាក់វ៉ាក់សាំង និងស្ថានភាពវេជ្ជសាស្ត្រ។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអាចជួយអ្នកកំណត់ថាតើប្រភេទ PCV ប្រភេទណា និងចំនួនដូសដែលត្រូវទទួល។

- **ទារក និងកុមារតូចៗ** ជាធម្មតាត្រូវការ PCV ចំនួន 4 ដូស។ ដូសទាំងនេះត្រូវបានណែនាំឱ្យចាក់នៅអាយុ 2, 4, 6 និង 12-15 ខែ។
- **កុមារដែលមានអាយុច្រើន និងក្មេងជំទង់** មួយចំនួនដែលមិនបានទទួលដូសតាមការណែនាំ ដូចទារក ឬកុមារតូច ត្រូវចាក់ PCV។ វាអាស្រ័យលើអាយុ និងលក្ខខណ្ឌវេជ្ជសាស្ត្រ ឬកត្តាហានិភ័យផ្សេងទៀត។

- **មនុស្សពេញវ័យដែលមានអាយុពី 19 ដល់ 49 ឆ្នាំ** ដែលមិនបានទទួល PCV និងមានលក្ខខណ្ឌវេជ្ជសាស្ត្រជាក់លាក់ ឬកត្តាហានិភ័យផ្សេងទៀតត្រូវតែទទួលបាន PCV។ មនុស្សពេញវ័យមួយចំនួននៅក្នុងក្រុមនេះដែលបានទទួល PCV រួចហើយ អាចត្រូវបានណែនាំឱ្យទទួលមួយដូសទៀត។
- **មនុស្សពេញវ័យអាយុចាប់ពី 50 ឆ្នាំឡើង** ដែលមិនបានទទួល PCV ពីមុនត្រូវតែទទួលវ៉ាក់សាំង PCV។ មនុស្សពេញវ័យមួយចំនួននៅក្នុងក្រុមនេះដែលបានទទួល PCV រួចហើយ អាចត្រូវបានណែនាំឱ្យទទួលមួយដូសទៀត។

3. និយាយជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក

សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់ការចាក់វ៉ាក់សាំងរបស់អ្នក ប្រសិនបើបុគ្គលនោះទទួលវ៉ាក់សាំង៖

- ធ្លាប់មាន **ប្រតិកម្មអាល្លែហ្ស៊ីបន្ទាប់ពីចាក់ PCV** ណាមួយពីមុន ឬចំពោះវ៉ាក់សាំងដែលមានផ្ទុកសាធាតុ toxoid ខាន់ស្លាក់ (ឧទាហរណ៍ DTaP) ឬមាន **អាល្លែហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ គំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត**។

ករណីខ្លះ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអាចសម្រេចចិត្តពន្យារពេលចាក់ PCV រហូតដល់ការណាត់ជួបនាពេលខាងមុខ។

អ្នកដែលមានជំងឺស្រាល ដូចជាជំងឺផ្តាសាយ អាចទទួលការចាក់វ៉ាក់សាំងនេះបាន។ អ្នកដែលមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរ ឬធ្ងន់ធ្ងរ គួររង់ចាំ រហូតដល់ពួកគេជាសះស្បើយសិន។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដល់អ្នកបាន។

U.S. CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION

4. ហានិភ័យប្រតិកម្មរ៉ាំរ៉ាក់សាង

- ឡើងក្រហម ហើម ឈឺចាប់ ឬទុរនោកន្លែងចាក់ថ្នាំ គ្រុន បាត់បង់ចំណង់អាហារ ឆាប់ខឹង (ឆេះឆាវ) អស់កម្លាំង ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ ឈឺសន្លាក់ ឬការរងារញាក់អាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីការចាក់រ៉ាំរ៉ាក់សាងការពារជំងឺរលាកសួត។

កុមារវ័យក្មេងអាចមានហានិភ័យចំពោះការប្រកាច់ដែលបណ្តាលដោយជំងឺគ្រុនក្តៅ ក្រោយពីចាក់ PCV ប្រសិនបើចាក់ដំណាលគ្នានឹងរ៉ាំរ៉ាក់សាងផ្ទុកសាយមិនទាន់ដំណើរការ។ សូមសួររកព័ត៌មានបន្ថែមពីអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ពេលខ្លះ មនុស្សអាចសន្សប់ បន្ទាប់ពីដំណើរការវេជ្ជសាស្ត្ររួមទាំងការចាក់រ៉ាំរ៉ាក់សាង។ សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក ប្រសិនបើអ្នករំលឹម ឬចក្ខុញ្ញាណផ្លាស់ប្តូរ ឬឮសំឡេងហឹងក្នុងត្រចៀក។

ដូចថ្នាំផ្សេងទៀតដែរ រ៉ាំរ៉ាក់សាងកម្រនឹងបង្កប្រតិកម្មអាឡែស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ រឺបួសធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត ឬធ្វើឱ្យស្លាប់បាត់បង់ជីវិតណាស់។

5. ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ?

ប្រតិកម្មអាឡែស៊ីអាចកើតឡើង បន្ទាប់ពីអ្នកទទួលការចាក់រ៉ាំរ៉ាក់សាងចាក់ចេញពីគ្លីនិក។ ប្រសិនបើអ្នកឃើញសញ្ញានៃប្រតិកម្មអាឡែស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ (កន្ទួលក្រហម ហើមមុខ និងបិពងក ពិបាកដកដង្ហើម បេះដូងរំលោភញាប់ រំលឹមខ្លាញ់ ឬខ្សោយ) សូមទូរសព្ទទៅ 9-1-1 ហើយនាំអ្នកជំងឺទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។

សម្រាប់សញ្ញាផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យអ្នកបារម្ភ សូមទូរសព្ទទៅអ្នកផ្តល់សេវា ថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ប្រតិកម្មថ្នាំគួរតែត្រូវបានរាយការណ៍ទៅ Vaccine Adverse Event Reporting System (ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ព្រឹត្តិការណ៍មិនល្អកើតចេញពីរ៉ាំរ៉ាក់សាង, VAERS)។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកជាធម្មតានឹងដាក់របាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាចធ្វើវាដោយខ្លួនឯងបាន។ សូមចូលទៅគេហទំព័រ VAERS www.vaers.hhs.gov ឬទូរសព្ទទៅកាន់លេខ 1-800-822-7967។ VAERS សម្រាប់តែការរាយការណ៍ប៉ុណ្ណោះ ហើយសមាជិកបុគ្គលិករបស់ VAERS មិនផ្តល់ដំណោះស្រាយផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រទេ។

6. National Vaccine Injury Compensation Program

National Vaccine Injury Compensation Program (កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបស់រដ្ឋសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់ការបង្កើតឡើងដើម្បីបង់សង់អ្នកទាំងឡាយដែលអាចរងរបួសដោយសារតែថ្នាំរ៉ាំរ៉ាក់សាងមួយចំនួន។ ការទាមទារទាក់ទងនឹងរបួស ឬការស្លាប់ដោយសារការ ទទួល ថ្នាំបង្ការ មានពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ការដាក់ឯកសារ ដែលអាចមានរយៈពេលខ្លីត្រឹមពីរឆ្នាំ។ សូមចូលទៅគេហទំព័រ VICP តាមរយៈ www.hrsa.gov/vaccinecompensation ឬទូរសព្ទទៅលេខ 1-800-338-2382 ដើម្បីសិក្សាអំពីកម្មវិធី និងការដាក់ពាក្យបណ្តឹង។

7. តើខ្ញុំអាចស្វែងយល់បន្ថែមទៀតដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។
- សូមទូរសព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់អ្នក។
- សូមចូលទៅគេហទំព័រ Food and Drug Administration (រដ្ឋបាលចំណីអាហារ និងឱសថ, FDA) ដើម្បីទទួលបានកញ្ចប់សេវាកម្មរ៉ាំរ៉ាក់សាង និងព័ត៌មានបន្ថែម តាមរយៈ www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines។
- សូមទាក់ទង Centers for Disease Control and Prevention (មជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ និងបង្ការជំងឺ, CDC)៖
 - សូមទូរសព្ទទៅលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
 - ចូលមើលគេហទំព័ររបស់ CDC តាមរយៈ www.cdc.gov/vaccines។

